

**IZVJEŠTAJ O TRANSPARENTNOSTI
DRUŠTVA ZA REVIZIJU
BDO D.O.O. PODGORICA
ZA 2024. GODINU**

Podgorica, 31. mart 2025. godine

S A D R Ž A J

UVOD

1.	Opis organizacije i strukture vlasništva Društva	3
2.	Opis mreže, pravno i strukturno uređenje	4
3.	Opis upravljačke strukture Društva	4
4.	Opis unutrašnjeg sistema interne kontrole kvaliteta Društva i Izjava uprave Društva o njegovoj efikasnosti	4
4.1.	Opis sistema interne kontrole kvaliteta Društva	4
4.2.	Izjava Društva o efikasnosti funkcionisanja sistema.....	7
5.	Datum kada je izvršena posljednja provjera kvaliteta rada Društva	7
6.	Pregled subjekata od javnog interesa za koje je Društvo provelo reviziju u toku prethodne godine	8
7.	Izjava o nezavisnosti rada društva za reviziju, odnosno ovlašćenog revizora, koja naročito sadrži pregled internih kontrola kojima se obezbjeđuje nezavisnost.....	8
8.	Izjava o politici Društva u vezi sa kontinuiranom profesionalnom edukacijom	9
9.	Finansijske informacije i podaci o ukupnom prihodu od obavljanja revizije i prihodu od dodatnih usluga, koje nijesu povezane sa revizijom.....	9
10.	Parametri za utvrđivanje zarada glavnih partnera za reviziju.....	10

Uvod

Na osnovu člana 26. Zakona o reviziji Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, br. 01/17), Društvo za reviziju BDO d.o.o. Podgorica objavljuje sljedeći Izvještaj o transparentnosti za 2024. godinu.

1. Opis organizacije i strukture vlasništva Društva

Društvo za reviziju BDO d.o.o. Podgorica (u daljem tekstu „Društvo“) sa sjedištem u Podgorici, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br. 149 je osnovano Rješenjem Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici registarski broj 5-0600769/001 od 18. marta 2011. godine kao društvo za reviziju „BDO“ d.o.o. Podgorica sa osnovnim kapitalom od EUR 10,000.00.

Društvo je na osnovu Rješenja Ministarstva finansija Crne Gore br. 02-5140/2 od 16. maja 2011. godine upisano u Registar društava za reviziju koji se vodi kod ovog Ministarstva pod brojem 1025. Rješenjem Ministarstva finansija Crne Gore br. 02-5140/2 od 16. maja 2011. godine, Društvu je izdata dozvola za obavljanje poslova revizije, a u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Crne Gore.

Društvo je upisano u registar Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici i posluje pod nazivom: Društvo za reviziju „BDO“ d.o.o. Podgorica, a skraćeni naziv je: BDO d.o.o. Podgorica. Registarski broj društva je 50600769, a registrovano je u Poreskoj upravi pod matičnim brojem 02828235.

Osnovna djelatnost Društva je: računovodstveni, knjigovodstveni i revizorski poslovi i poresko savjetovanje, klasifikovana pod brojem 69.20 u skladu sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti, objavljenom u Službenom listu Crne Gore.

Pored navedene djelatnosti, Društvo će se baviti i djelatnošću: konsultantske aktivnosti u vezi sa poslovanjem i ostalim upravljanjem, klasifikovanom pod brojem 70.20 u skladu sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti, objavljenom u Službenom listu Crne Gore.

Društvo se može baviti spoljnotrgovinskim poslovanjem u okviru svojih registrovanih djelatnosti.

Društvo može obavljati i druge djelatnosti u manjem ili privremenom obimu, bez registracije takvih djelatnosti, ako su takve aktivnosti neophodne za normalno obavljanje registrovane djelatnosti Društva i ako su takve aktivnosti u vezi sa registrovanom djelatnošću.

Društvo je na dan 31. decembra 2024. godine imalo 23 (dvadesettri) zaposlenih.

Društvo obavlja svoje djelatnosti kapitalom svojih vlasnika. Kod Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici upisan je ukupan kapital u iznosu od EUR 10,000.00 sledeće strukture:

- Društvo za konsalting i reviziju BDO d.o.o. Beograd, Republika Srbija (49%);
- BDO audit, spol. s.r.o. Bratislava, Republika Slovačka (1%);
- Milovan Popović iz Beograda, Republika Srbija (50%).

Organi upravljanja Društvom su Skupština, Odbor direktora i Izvršni direktor.

Društvo BDO d.o.o. Podgorica je povezano pravno lice BDO d.o.o. Beograd, Srbija koje je 49% vlasnik i povezano pravno lice na teritoriji Crne Gore je Društvo za poslovno savjetovanje i računovodstvene usluge BDO Business Advisory d.o.o. Podgorica.

2. Opis mreže, pravno i strukturno uređenje

Društvo za reviziju "BDO" d.o.o. Podgorica je od svog osnivanja zavisno društvo „BDO“ d.o.o. Beograd koje od 2004. godine firma članica međunarodne revizorsko-konsultantske kuće BDO International Limited i predmet je kontinuirane kontrole kvaliteta od strane centrale.

BDO International Limited je peta najveća globalna firma iz oblasti revizije i konsaltinga i prisutna je u 166 zemlje i priznata od strane svih međunarodnih finansijskih institucija (Svjetska banka, MMF, Evropska banka za obnovu i razvoj). BDO International Limited širom svijeta zapošljava preko 119,000 profesionalaca u preko 1,800 kancelarija.

Firme članice BDO International mreže obavljaju svoje poslove kao zasebna privredna društva u državama u kojima imaju svoje registrovano sjedište. Potpisivanjem ugovora o članstvu sa BDO International Limited firme članice imaju pristup znanju, metodologiji, tehnologijama i brendu BDO i preuzimaju određene obaveze po pitanju plaćanja članstva u mreži i pristupa prethodno navedenim stvarima, kao i po pitanju održavanja nivoa kvaliteta obavljenih poslova.

Potencijali infrastrukture i zaposlenih raspoloživih u BDO su sposobni da obezbijede usluge najvišeg kvaliteta klijentima širom svijeta u oblasti revizije, poreza, konsaltinga, procjena, spajanja, merđžera i akvizicija, restrukturiranja i strategijskih alijansi.

Dodatne informacije o mreži BDO International Limited možete pronaći na sledećoj internet stranici: www.bdoglobal.com, a na sledećem linku nalazi se spisak društava za reviziju koja su BDO firme članice i spisak država u kojima posluju: <https://www.bdo.global/en-gb/locations>.

3. Opis upravljačke strukture Društva

Upravljačku strukturu Društva čine Skupština, Odbor direktora i Izvršni direktor. Odbor direktora na dan 31. decembra 2024. godine čine Milovan Popović, Zdravko Gardović i Vesko Knežević. Izvršni direktor je Vesko Knežević, sa neograničenom odgovornošću.

4. Opis sistema interne kontrole kvaliteta Društva i Izjava uprave Društva o djelotvornosti njegovog funkcionisanja

4.1. Opis sistema interne kontrole kvaliteta Društva

Sistem internih kontrola kvaliteta Društva za reviziju "BDO" d.o.o. Podgorica (u daljem tekstu "Društvo"), politike nezavisnosti i procedure prihvatanja i provođenja revizorskog angažovanja, kao i ostala bitna pitanja od značaja za izvršenje revizije, regulisani su "Uputstvom o internim procedurama za kontrolu kvaliteta obavljanja poslova revizije finansijskih izvještaja, pregleda finansijskih izvještaja i drugih angažovanja na osnovu kojih se pruža uvjeravanje".

Ovo uputstvo je doneseno od strane Društva za reviziju „BDO“ d.o.o. Podgorica i odnosi se na Društvo za reviziju „BDO“ d.o.o. Podgorica.

Cilj "Uputstva o internim procedurama za kontrolu kvaliteta obavljanja poslova revizije finansijskih izvještaja, pregleda finansijskih izvještaja i drugih angažovanja na osnovu kojih se pruža uvjeravanje" (u daljem tekstu: "Uputstvo") je da se obezbijedi primjena Međunarodnog standarda kontrole kvaliteta - MSKK 1 („International Standard on Quality Control 1“ - "ISQC1") i pruže smjernice u vezi sa odgovornostima BDO za kvalitet revizije godišnjih finansijskih izvještaja i pregleda finansijskih informacija, kao i za druge srodne usluge za koje se pruža uvjeravanje.

4. Opis sistema interne kontrole kvaliteta Društva i Izjava uprave Društva o djelotvornosti njegovog funkcionisanja (Nastavak)

4.1. Opis sistema interne kontrole kvaliteta Društva (Nastavak)

Ovo Uputstvo je sačinjeno na bazi zahtjeva MSKK1 kao i djelova A i B Etičkog kodeksa za profesionalne računovođe Međunarodnog odbora za etičke standarde za računovođe (IESBA) izdatog od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC), kao i Međunarodnog standarda revizije - MSR 220 "Kontrola kvaliteta revizije finansijskih izvještaja", BDO Audit Manual 2023 - BDO Priručnik za reviziju, verzija.

U decembru 2022. godine, na snagu su stupili novi standardi upravljanja kvalitetom - Međunarodni standardi za upravljanje kvalitetom 1 i 2 (*"International Standard on Quality Management 1 and 2 - ISQM 1 i 2"*). ISQM 1 se odnosi na upravljanje kvalitetom za društva koja vrše reviziju ili pregled finansijskih izvještaja, odnosno ostale angažmane sa izražavanjem uvjerenja ili pružanja srodnih usluga, dok se ISQM 2 bavi provjerom kvaliteta izvršenja angažovanja. Međutim, obzirom da navedeni standardi nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Crnoj Gori, u Uputstvu su zadržane reference na zahtjeve trenutno važećeg i prevedenog standarda ISQC1.

Pored toga, a shodno zahtjevima BDO International, čije je Društvo firma članica, Društvo je bilo u obavezi da uskladi svoj interni sistem kontrole sa zahtjevima ISQM 1 standarda, što je i učinjeno, nezavisno od toga da li je pomenuti standard zvanično preveden. Novi standard je stupio na snagu 15. decembra 2022. godine i Društvo je do navedenog datuma finaliziralo implementaciju ISQM 1 standarda i prešlo na sistem upravljanja kvalitetom - *System of Quality Management* ("SoQM"). Društvu su dostupne politike i procedure donete od strane BDO International - BDO ISQM1 Manual (priručnik) i BDO ISQM 1 Policies (politike).

ISQM 1 zahtjeva proaktivniji pristup i pristup zasnovan na riziku za upravljanje kvalitetom na nivou firme, zahtijevajući od firme da osmisle, implementiraju i održavaju sistem upravljanja kvalitetom. ISQM 1 takođe zahtjeva godišnju (minimum) evaluaciju sistema upravljanja kvalitetom.

Kao članica BDO International, Društvo ima pristup određenim politikama, tehnologijama i programima koji se koriste u dizajniranju, implementaciji i upravljanju sistemom upravljanja kvalitetom članica. Svrha ovih resursa je da se podrže članice mreže i njihovo osoblje. Sistem upravljanja kvalitetom u okviru BDO mreže se koristi od strane firme članica za upravljanje i dokumentovanje procesa procjene rizika, monitoringa i remedijacije u vezi sa njihovim sistemom upravljanja kvalitetom.

Sve aktivnosti vezane za sistem upravljanja kvalitetom se evidentiraju kroz pristup softverskom rešenju - online platformi "SoQM tool", gdje se dokumentuje usklađenost sa zahtjevima ISQM 1 (identifikovanje ciljeva kvaliteta, identifikovanje i procjena rizika, dizajniranje i implementacija odgovora na identifikovane rizike, aktivnosti monitoringa i remedijacije, kao i modul za godišnju evaluaciju sistema upravljanja kvalitetom).

Shodno zahtjevima BDO International, 1. novembra 2024. godine Društvo je izvršilo godišnju ocjenu sistema upravljanja kvalitetom za 2024. godinu i zaključilo da sistem upravljanja kvalitetom pruža Društvu razumno uvjerenje da su ciljevi sistema upravljanja kvalitetom postignuti.

BDO International je poslao potvrdu da nema značajnih informacija koje bi navele da zaključak utvrđen od strane Društva nije adekvatan.

Društvo je uspostavilo sistem kontrole kvaliteta obavljanja posla osmišljen tako da pruži opravdano uvjerenje da firma i njeni zaposleni rade u skladu sa standardima profesije i zahtjevima BDO International Limited, zakonskim i regulatornim zahtjevima, kao i da su izvještaji koje je Društvo izdalo primjereni datim okolnostima.

4. Opis sistema interne kontrole kvaliteta Društva i Izjava uprave Društva o djelotvornosti njegovog funkcionisanja (Nastavak)

4.1. Opis sistema interne kontrole kvaliteta Društva (Nastavak)

Sistem upravljanja kvalitetom koje primjenjuje Društvo je usaglašen sa procedurama zahtijevanim od strane BDO International koje su sadržane u BDO Priručniku za reviziju i BDO Priručniku za upravljanju rizicima, "Uputstvom o internim procedurama za kontrolu kvaliteta obavljanja poslova revizije finansijskih izvještaja, pregleda finansijskih izvještaja i drugih angažovanja na osnovu kojih se pruža uvjeravanje" zasnovanim na ISQC 1, zahtjevima iz ISQM 1 i ISQM2, MSR 220 "Kontrola kvaliteta revizije finansijskih izvještaja", kao i drugim internim aktima firme.

Priroda politika i procedura sadržanih u ovom uputstvu primjerena je za firmu srednje veličine koja pruža usluge revizije i druge srodne usluge i koja posluje u mreži internacionalne firme.

Osoblje firme je odgovorno za uspostavljanje i održavanje sistema interne kontrole kvaliteta, obezbjeđenje razumijevanja cijelog teksta MSKK1 uključujući i objašnjavajući materijal; razumijevanje njegovih ciljeva i pravilnu primjenu njegovih zahtjeva.

Društvo je usvojilo politiku prema kojoj su svi zaposleni na poslovima revizije finansijskih izvještaja dužni da jednom godišnje (ili po nastanku promjene) potpišu „Godišnju ličnu potvrdu nezavisnosti“ u odnosu na cio portfolio klijenta Društva.

Prema zahtjevima BDO International partneri angažovanja su dužni da, nakon formiranja tima pribave od članova tima izjavu kojom se procjenjuje „Nezavisnost tima od klijenta revizije“.

Prije zaključenja ugovora o pružanju usluga revizije godišnjih finansijskih izvještaja, pravnim subjektima od javnog interesa Društvo podnosi izjavu o nezavisnosti Društva od klijenta revizije.

Ostale politike nezavisnosti i mjere nadzora nad njihovim provođenjem detaljno su opisane u navedenom Uputstvu.

Pored restrikcija u vezi nezavisnosti koje proizilaze iz zakonskih propisa Crne Gore, BDO International ima politike regionalnog nadzora nad politikama nezavisnosti firmi članica, koje su predmet potvrđivanja, najmanje jednom godišnje, a u slučaju promjena po potrebi. Za nadzor nad primjenom politika nezavisnosti, kao i za obuku zaposlenih na poslovima revizije zadužen je partner firme u Beogradu.

4. Opis sistema interne kontrole kvaliteta Društva i Izjava uprave Društva o djelotvornosti njegovog funkcionisanja (Nastavak)

4.2. Izjava Društva o efikasnosti funkcionisanja sistema

U skladu sa odredbama Člana 26. tačka (4) Zakona o reviziji Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 01/17), ovim dokumentom izjavljujem da se sistem interne kontrole kvaliteta u Društvu za reviziju BDO d.o.o. Podgorica obavlja u svemu u skladu sa aktom "Uputstvo o internim procedurama za kontrolu kvaliteta obavljanja poslova revizije finansijskih izvještaja, pregleda finansijskih izvještaja i drugih angažovanja na osnovu kojih se pruža uvjeravanje", kao i politikama međunarodne revizorsko-konsultantske kuće BDO International Limited čije je Društvo za reviziju "BDO" d.o.o. Podgorica član.

Cilj "Uputstva o internim procedurama za kontrolu kvaliteta obavljanja poslova revizije finansijskih izvještaja, pregleda finansijskih izvještaja i drugih angažovanja na osnovu kojih se pruža uvjeravanje" je da se obezbijedi primjena Međunarodnog standarda kontrole kvaliteta - MSKK 1 i pruže smjernice u vezi sa odgovornostima Društva za reviziju BDO d.o.o. Podgorica za sistem kontrole kvaliteta revizije godišnjih finansijskih izvještaja i pregleda finansijskih informacija, kao i za druge srodne usluge za koje se pruža uvjeravanje.

Pored navedenog, cilj ovog dokumenta je da se konkretizuju odgovornosti i rasporede na zaposlene u skladu sa njihovim funkcijama i preciziraju mehanizmi nadzora nad obavljanjem pojedinih poslova.

Na osnovu dosadašnjeg iskustva i rezultata pregleda revizorskih angažovanja koja se provode na kontinuiranoj osnovi, smatramo da sistem internih kontrola kvaliteta efikasno funkcioniše.

5. Datum kada je izvršena posljednja provjera kvaliteta rada Društva

Društvo za reviziju BDO d.o.o. Podgorica posluje u skladu sa Dozvolom za obavljanje poslova revizije koja je izdata od strane Ministarstva finansija Crne Gore.

Provjera kvaliteta rada od strane Ministarstva finansija Crne Gore započeta je u septembru mjesecu 2023. godine i završena je 24. novembra 2023. godine kada je dostavljen Zapisnik o nalazima kontrole kojim je konstatovano da je Društvo ima usklađeno poslovanje sa Zakonom o reviziji Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 01/17), Međunarodnim standardima revizije (MSR) i pravilima revizorske struke.

Posljednja interna provjera kvaliteta rada urađena od strane partnera za kontrolu kvaliteta iz BDO Beograd je bila u septembru mjesecu 2024. godine u okviru ISQM evaluacije i sledeća je planirana u toku 2025. godine.

6. Pregled subjekata iz člana 29 Zakona o reviziji, za koje je Društvo sprovelo reviziju u toku prethodne finansijske godine

Društvo je u toku 2024. godine obavilo reviziju finansijskih izvještaja kod sledećih društava:

1	M TEL doo, Podgorica	16	ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE ad, Nikšić
2	SVETI STEFAN HOTELI ad, Budva	17	CRNOGORSKI ELEKTRODISTRIBUTIVNI SISTEM doo, Podgorica
3	BEMAX doo, Podgorica	18	RUDNIK UGLJA ad, Pljevlja
4	KIM TEC CG doo, Podgorica	19	MAESTRAL HOTELS AND CASINOS doo, Budva
5	FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA	20	PETROL CRNA GORA MNE doo, Podgorica
6	MIG ad, Podgorica	21	HOTELS GROUP MONTENEGRO STARS doo, Budva
7	GORANOVIĆ IM doo, Nikšić	22	HOTEL CRNA GORA doo, Podgorica
8	TOMONTENEGRO doo, Podgorica	23	UTIP ad, Podgorica
9	NAPREDAK ad - Kotor	24	WIENER STÄDTISCHE ad, Podgorica
10	AUTOBOKA ad, Kotor	25	ADRIATIC BANK ad, Podgorica
11	DOMAĆA TRGOVINA doo, Podgorica	26	ZAPAD BANKA ad, Podgorica
12	EXPO COMMERCE doo - Kotor	27	UNIVERSAL CAPITAL BANKA ad, Podgorica
13	SPORT VISION doo, Podgorica	28	LB TOWN MANAGEMENT doo, Tivat
14	LOB COMPANY doo, Podgorica	29	LB HOTEL DEVELOPMENT PARTNERS ad, Tivat
15	PRIMATO P doo, Herceg Novi	30	LB RE DEVELOPMENT PARTNERS ad, Tivat

7. Izjava o nezavisnosti rada društva za reviziju, odnosno ovlašćenog revizora, koja naročito sadrži pregled internih kontrola kojima se obezbeđuje nezavisnost

U skladu sa odredbama Člana 26., tačka (7) Zakona o reviziji Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 01/17), ovim dokumentom izjavljujem da Društvo za reviziju "BDO" d.o.o. Podgorica ima ustanovljene procedure koje se odnose na nezavisnost rada društva za reviziju i zaposlenih u društvu za reviziju u odnosu na klijenta i revizijsko angažovanje i potvrđujem da je obavljen interni pregled poštovanja zahtjeva nezavisnosti.

8. Izjava o politici Društva u vezi sa kontinuiranom profesionalnom edukacijom

Društvo vrši kontinuirano profesionalno usavršavanje ovlašćenih revizora kao i ostalih zaposlenih kroz:

- Eksterno kontinuirano usavršavanje koje provodi Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore kao i kroz različite stručne seminare kojim prisustvuju ovlašćeni revizori i drugi zaposleni na poslovima revizije, kao i kroz praćenje stručne literature iz oblasti računovodstva i revizije;
- Interno kontinuirano usavršavanje kroz program kurseva i seminara koje organizuje matično društvo BDO d.o.o. Beograd za sve nivoe zaposlenih iz oblasti primjene BDO metodologije, primjene Međunarodnih standarda revizije; Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, primjene Kodeksa profesionalne etike; provođenje politika BDO u vezi nezavisnosti i razrješenja konflikata interesa; informacionih sistema; oporezivanja; sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma kao i kurseva koje organizuje BDO International.
- Obuka zaposlenih na poslovima revizije započinje danom stupanja u radni odnos i nastavlja se tokom cijelog radnog angažovanja u Društvu za reviziju "BDO" bez obzira na lokaciju. Program obuke obezbjeđuje sticanje širokih sposobnosti u oblasti računovodstva i revizije, kao i specijalističkih oblasti kao što su, na primjer, informacione tehnologije. Veoma važnu ulogu ima obuka zaposlenih na terenu kod klijenta.
- Za svrhe obuke zaposlenima su na lokalni Intranet stavljeni na raspolaganje svi nastavni materijali, zakonski propisi i regulativa, metodologija revizije, Međunarodni standardi revizije, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja u elektronskoj formi. Ovim je omogućeno fleksibilnije korišćenje vremena za samostalno osposobljavanje i savladavanje potrebnih znanja.
- Pored navedenog, zaposlenima na poslovima revizije na raspolaganju je i sistem učenja na daljinu, "e-Learning", tako da za savladavanje metodologije revizije svaki zaposleni može odabrati najpovoljnije vrijeme i tempo učenja.

9. Finansijske informacije i podaci o ukupnom prihodu od obavljanja revizije i prihodu od dodatnih usluga, koje nijesu povezane sa revizijom

Ukupan prihod Društva ostvaren u periodu 01.01.-31.12.2024. godine;

- Naknade od usluga revizije finansijskih
iskaza EUR 537,792
- Naknade od ostalih usluga koje nijesu
povezane sa revizijom EUR 170,198

Ukupno za 2024. godinu EUR 707,990

10. Parametri za utvrđivanje zarada glavnih partnera za reviziju

U toku 2024. godine Milovan Popović, ovlašćeni revizor bio je glavni partner u Društvu za reviziju BDO d.o.o. Podgorica koji potpisivao izvještaje o obavljenim revizijama. Pored njega, izvještaje o obavljenim revizijama potpisivali su i ovlašćeni revizori Vesko Knežević i Danilo Knežević.

Parametri za utvrđivanje zarada ovlašćenog revizora koji potpisuje izvještaje o obavljenim revizijama su:

- godine radnog iskustva;
- godine iskustva u obavljanju revizije finansijskih izvještaja;
- ukupni godišnji prihod Društva za reviziju BDO d.o.o. Podgorica i
- portfolio klijenata za koje je ovlašćeni revizor zadužen.

U Podgorici, 31. marta 2025. godine

Vesko Knežević
Izvršni direktor
Ovlašćeni revizor